

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 26. Zettortdeenâ 29tâ Juhni 1839.

J a u n a s i n n a.

No Birschumuischas, Imâ Juhni deenâ. Sneegs no laukeem pee mums agrafi ne nokusse kâ paschâ Jurra deenâ, bet no ta laika arri wairs ne bija nekahda naktsfalna. Tabdu wehlu bet filtu pawassaru ir paschi wezzaki laudis nam pechsihwojuschi. Jo kâ no eesahkuma filts mettehs, tã arri palikke filts lihds schai baltai deenai. Wissi seedi rahdijahs reisê pee mescha un pee dahrsa kohkeem, pee ohgahm un pee kruhneem; arri eewas noseedeja bes falnas. Schogadd buhs pa pilnam ohgu, ahbotu, bumperu un pluhmu — bet ar maisti buhs knappi. Jo rudsi weeglä un lihdsenâ semmê pawissam wahji. Sneegs par ilgu gullejis, winnus isnihzinaja un nekahds filts laiks, nekahds augligs leetus tohs warr atspirdsinaht. Kad tikkai rudsu seedi labbi isdohtohs un kad jelle wassaraja labbi augtu! — Eahle schogadd pa pilnam un nemmahs beesi augt, bet lohpi wahrgst kâ wahrguschî un wehl taggad pee pilnas gannibas nihst — un arri tee kas wehl weffali, mas peena dohb. Prohti teem pehrnaja seherga wehl kaulds. —

Birschu laudis preezajahs, ka tee sawu wezzu kungu un tehwu wehl no jauna paturrehs us 12 gaddeem — lai Deews winnam dohb spehku un weffelibu.

Lai Stã Mei Birschu wezzas basnizas tohrnis tappe nonemts: tikkai ar leelahm bailehm warreja basniza ee-eet — jo tohrnis gluschi fapuis kustejahs pee katra wehja. Lai Deews palihds, ka drihs jaunu basnizu dabbujam! —

L.

No Zelgawas puffes.

Was jaunas sinnas mannim allaiestas, tad jaw janemm schihš sinnas no sawas paschas puffes. Ja usnemmahs ar lauzineekeem runnabt no nihkeem un leeleem lohpeem, no laukeem un dahrseem, no naudas un tufschibas, tad mehds wahrdi rastees un brihscham itt pa pilnam. Par lohpeem runnadams, jafakfa mums, kã gan drihs pa wissu Kursemni fazzija: gruhiti, diffi gruhiti bij! Mahleneekeem dasch lohpinsch, ir gohwju, ir sirgu lohps, un dascha aitina un solstina un dascha wistina pohstã aisgahjuschi. Pebrnã gaddã us laukeem neneeka ne usauge un kaut smiltneekeem un fille-neekeem bij labbi andsis, tad scheem wihreem ahtraki leeks fudr. rublis no kabbatas, nedi leeks labbibas puhrs no flehtim isbirt. Zitteem gaddeem no scheem mahleneeki, gruntneeki (tas irr tee, kam siipras semmes) dabbohn feenu pirkt, bet scho gadd ne kã! tã tad gan iswilke seemu wissi tikkai suhri un grubti. — Schai gaddã labbaki ar labbi bu rahdahs teem, kam siiprakas semmes, tã pee laukeem, kã pee dahrseem, bet smilts semmê plahni rudsi. Kweeschi labbi auguschî un rudsi un ausas un meeschi lehzas un ahbolinsch, kur jaw tif semme labbaka, un no mallu mallahm dsird: paldeews Deewam, nu jaw buhs preezigaki plawiana swehtfi!

Laid Deews tas kungs arri dohb! Scho gadd, — tawcem behdiaceem Jahneem! Zitteem gaddeem nesh tahdus naudas mallus, kã wihram ko nest — schinnis Jahnds paschi fungi gan labbi poneffe sawu krahjumi, un dasch paradus eekrahsees gahje ar tufschu mazzimu rohkas un gaidija lai pilfatneeki verr eefschã. — Kur nems pilfatneeki, kad lauzineekeem newaid?

Mums tà bij bads no naudas un irr wehl schim brihscham, ka tad tu prassitu, lassitais! es tewim ne dohtu un zits arri nè. — Pahrdoh- ma maksaja: birkawu seenu ar 3 rubl. 25 kap., kuhli salmu ar 7½ kap.; puhru ausu I sudr. rubl.; puhru kweeschu ar 4 sudr. rubeem; rudsi, meeschi bij dahrgi; pohds galkas maksaja weenâ neddelâ I rubl. 45 kap., taggad dohdam I rubl. 30 kap. pohdâ; zahleni, tiffko puhkas nomettu- schi, maksaja 20 kap. sudr. gabbalâ; 4 lihdzin- as I sudr. rubl.; I stohps krehinja 20 kap. sudr. — Smeesees, sawâ prahâ dohmadams, fur tad es to wissu sinnu? Râ ne sinnatu! — Effam radduschi galku un spranzmaisi ehst un ja apsehdamees pee galba, tad jaw fainneezehm bij pirma walloda iskrattihst sawas behdas par kufau, par to kâ naw ko wahriht un par to leelu dahrdshu! Mubbuleem bij jateff no maz- zina un tomehr par sawu naudu ne neeka ne dabbujam, ko pirkt. To wissu juns lassitaji rakstu, lai juhs pa pilnam muhs tirgu fadsihstu pilnu ar tahdahm leetahm, kas muhsu fainnee- zehm geld. Rad juhs wissi to darriseet, tad es par to apshlu juns jo ahtri bildeht, ka ta dahr- dsiba mittejusees, un mums itt labbi dshwoht.

Re bij scho gadd neds elewanti, neds lauwas, neds tihgeri redseht, ne bij arri Kreewi pee zella- bruggeschanas. Tahdeem weeseem pa wissam fiktri buhtu klahjees! Schunnelische un mehr- kalkische tohs gan wedde un dihdinaja par eelahm, bet mas arri bij, kas lifke danzohht. — Lik dauds par Jahna deenahm.

B. P.

Sinna par Wahnes skohlu.

Labs nahst arween paschâ laikâ; tapehz arri schi sinna, jebshu gan nosebbojusees, tomehr paschâ laikâ nahst.

Leels un kohsch skohlas-nams, diwi behniu augstis, preeksch Wahnes kirspehli, tohp tag- gad Misuppes teesâ no teem zeenigeem kungeem ustaishts, un ar Deewa paligu scho gadd to beigs. Bet tomehr jaw isgahjuschu seemu effam

brangu skohlu turrejuschi, fur kahdi 52 peewed- dami jaunekli un 85 skohlas-behrni ismahziti. Jo Wahnes dsimtskunge, kas Wahzsemme reise, isgahjuschâ wassarâ us ihfu laifu pahr- nahzis, fazzija us mahzitaju: „woi juhs ne sinnat fur kahdu labbu skohlmeisteri dabkuht? Es sawu ehrbergi, kamehr ne esnu mahjâs, gribbu par skohlas-weetu noboht. Kapehz mums buhs wehl weenu gaddu paspehleht, ka- mehr muhsu skohlas-nams tohp taisihts?“ Tee zitti zeenigi kungi scho padohmu ar pateizibu un labbu prahthu usnehme, un to gan warr doh- maht ka mahzitajam tahds kunga-wahrds lohti patifke. Winsch tuhbalin apgahdaja labbu fapratfigu skohlmeisteri, Krifschjahn Blum- berg no Rindes, schis tappe no wisseem zeeni- geem kirspehles kungeem peenemts un par skohl- meisteri un ehrgelneeku apstiprinahst. Tâ mums bija, neween brangas, jaunâs ehrgelâs basnizâ, no Misuppes Leelkunga schkinfotas, bet arri skohla, skohlmeisters un ehrgelneeks — wifs weenâ gaddâ. Prohtat nu labbi to wahrdu: Deews fataifa wiffas zilweku sirdis, winsch leef wiffus winnu darbus wehra. Dahw. ds. 33.

Dasch labs gan prassihst: „woi nu arri behr- nus skohlâ raidija?“ — Râ ne? — zeenigi kungi gahdaja par grahmatahm, tahpeleh- m, papihru un zittahm skohlas wajadsibahm. Mah- zitais sauze, ka zittadi jauneklus turplikkam behr- nu-mahzibâ ne peeneinschoht, kâ kad sawu skohlas laifu isgahjuschi; pagasta teesas pa- skubbinaja fur bija wajadsigs, un nu behrni nahze aumalam. Jo tas patâ Kungs, kas ewangeliumâ fazzija: „lai mans nams pilns tohp;“ tas arri sawam kalpam pawehleja: „speed tohs nahst eefschâ!“ — Behrni nahze ar preeku, mahzijahs ar preeku, un pehz- gallâ wezzakeem pascheem bija preeks. Bet to warr tizzeht, tas leelakais preeks irr tam, kas fazzijis: Laideet tohs behrminus pee man- nim nahst un ne leedseet teem, jo tah- deem peederr ta debbesu walstiba!“ —

Us leelu frustia deenu pehz basnizâs ta pahr- klauschinashana bija nolikta; Warribes zeenigâ

fungß — tas basnizas preefschneekß — fã arri wezzaki tappe aizinati gohda deht klabt buht. Skohlmeisters behrnuß pahrmekleja eefsch katgifina, fo ar dauds bihbeles weetahm bija no galwas ismahzijuschees, un fo skohlmeisters bija pareisi isstahstijis. Behrni sawas atbildefchanas fã leetin islelje. Pehz tam pahrmekleja eefsch bihbeles stahsteem, tif labb no wezzas, fã no jaunæs derribas laikeem, un behrni atbildeja fã no galwas ismahzijuschees, jebfchu tif bija tohs stahstus dsirdejschi. Tad liffe no galwas rehfinahst wiffadus rehkeninus, un irr tas tã weddahs, fã wezzeem un skohleteem zilwekeem bija tif fo klausitees un paffat rehfinahst. Tad tee raksti tappe preefschã likti, fur rahdijahs, fã tee behrni par to ihfu, treju woi fchetreju mehneschu starpu jaw bija ismahzijuschees fohpã un no galwas rakstihst. Tad tappe eefsch dseedaschanas pahrmekleti, fo pehz zippareem bija mahzijuschees un tee melbini itt fohfschi fkanneja. Pehz tam tee behrni no bihbeles lassija preefschã, fã kurrain tappe usfchirtß, un fã ta pahrklauschinaschana ar Deewa luhgschanu bija eefahkta, tã ar pateifschanahm tappe pabeigta un no firdß wiffi, wezzi, jauni to slawas dseefimu nodseedaja:

Lai Deewu wiffi lihds u. t. j. p.

Preeka affaras raubadami tee gohdigi wezzaki dauds leelas pateizibas atdewe sam Warribes zeenigam fungam, fãß kirspehles fungu weetneekß bija, jo tee zitti zeenigi fungi jeb Wahzsemme, jeb Keisara deenestã miht; tapatt arri leelas pateizibas dabbuja mahzitais un skohlmeisters, fãß fã gohdigs un ustizzigs Deewa kalps (Matt. 25, 21.) tohs mihtlus behrnuß mahzijis, tam fungam ar sawu fwehtibu dauds labbus kalpus fataifidams. — Lai nu Deewß lihds tahlak, un to eefahktu labbu darbun sewim par gohdu paschir!

Weidsoht schẽ wehl zittas sinnas teek apfohlitas, par Wahnes skohlu, par isballitahm dseefimu grahmatahm un bihbelehmu un zittadahm draudses apgahdaschanahm.

J. W. C.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltsß 1c. 1c. 1c., tohp no Irlawas pagasta teefas wiffi tee, fãß taisnas prassifchanas buhtu, pee teem sawas mahjas nespehzibas deht atdewufcheem fainnekeem, prohti: Fritz Lumbart no Irlawas Strihkelu, Janne Birkenstein no Degables Puntulu: un Pehter Madrewitsch no Ubarwas (Kinku:) muifchas Sprungu: mahjahm, par kurreu mantahm konkurse fpreesta, usaizinati, 2 mehneschu starpã, prohti lihds 31mu Juhli f. g. ar sawahm prassifchanahm scheit peeteiftees, jo wehlah neweenu wairß ne klausihß. Irlawas pagasta teefa, 5tã Juhni 1839. 2

(L. S.) Ditto Koch, pagasta wezzakais.

(Nr. 101.) Kollegien Registrators E. Schwald, pag. teef. ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltsß 1c. 1c. 1c., tohp no Erzogumuifchas Krohna pagasta teefas wiffi tee, fãß kahdas mantoschanas jeb parradu prassifchanas pee ta nomirruscha Wiskalaemuifchas fainneeka no Smiltneeku mahjahm, Peter Sandberg, un pee wiinna atlikkuschas mantas buhtu, usaizinati, diwi mehneschu starpã, prohti lihds 19tu August f. g., fãß par weenigu terminu noliktß, pee schihß teefas ar sawahm prassifchanahm un wiinnu peerahdischanahm peeteiftees ar to pamahzifchanu, fã tohs fãß ne peeteiftees, wehlah wairß ne klausihß. Tapat arridsan tohs, fãß tam minnetam Peter Sandbergim parradã buhtu, usaizina, wirsminnetã deenã ar saweem parradeem scheit peeteiftees, ar to peefohdinafchanu, fã tohs, fãß paschi ar saweem parradeem ne peeteiftees wehlah ar dubbultu maksu apliktß. To buhs wehrã nemt!

Erzogumuifschã, 17tã Juhni 1839. 3

(L. S.) Froimann, pagasta wezzakais.

(Nr. 119.) Lit. Rahtß Bdhm, pagasta teef. ffrihw.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Waltsß 1c. 1c. 1c., tohp no Erzogumuifchas Krohna pagasta teefas wiffi tee, fãß kahdas mantoschanas jeb parradu prassifchanas pee ta tai imã Mei f. g. nomirruscha Zelgowas Rahtßmuifchas Waggares Ans Mittel Holzmann un pee wiinna atlikkuschas mantas buhtu, usaizinati, diwi mehneschu starpã, prohti lihds 19tu August f. g., fãß par to weenigu terminu noliktß, pee schihß pagasta teefas ar sawahm prassifchanahm un labbahm peerahdischanahm peeteiftees, ar to pa-

mahzischanu, ka tohs las ne peeteifsees, wehlaß wairß ne klaufihtß. Zapat arridsan tohs, las tam minnetam Ans Mikkel Hoßmann fo partadâ buhtu, usâizina, wirfainnetâ deenâ ar saweem parradecm schein peeteiftees, ar to peekohdinaschanu, ka tohs, las paschi ar saweem parradecm ne peeteifsees, wehlaß ar dubbultu malku apliks. To buhs wehrâ nemt! Erzogumuischâ, 17tâ Juhni 1839. 3 (L. G.) Freimann, pagasta wezzakais. (Nr. 122.) Lit. Rahts Bbhm, pagasta teef. ffrihw.

Us Blankenfeltes dsimtskunga Graf von Rnigsfels pagedreschanu un Dohbeles Aprinka teefas atwehleschanu tohp zaur scho sinmanu dorrihts, ka ta bijuscha Blankenfeltes balta kroghera Zijewsky, no winna pascha par drohschibu, muischas parradu deht, schein atstahats pirktas wadmallas labbu mehтели un mahlehtu drahnus-kappi tai 3otâ Juhni f. g. pee schihs pagasta teefas wairaksohlitajam pahrdohß; kam schihs leetas patiktu pirkt, tohp usâizinati, noliktâ terminâ atnahft. Blankenfeltes pagasta teefa, 8tâ Juhni 1839. I

Samuel Danberg, pagasta wezzakais. (Nr. 78.) H. Henko, pagasta teefas ffrihweris.

No Lindes pagasta teefas tohp wiffi parradu bewei ta Lindes fainneeka Mas Talkes Martin Rosenfeld, pahr kurra mantu parradu deht konkurse nospreesta, zaur scho usâizinati, lihds 7tu August f. g. schein pee Lindes pagasta teefas peeteiftees, jo wehlaß neweens wairß ne tapß klaufihtß. Lindes pagasta teefa, 7tâ Juhni 1839. 2

††† U. Gruba, peeschdetais. (Nr. 72.) C. Grünthal, pagasta teefas ffrihweris.

Tai 3otâ Juhni f. g., preeksh pusebernas, tapß ta atstahata manta ta nomirruscha Meijumuischas kroghera Jakob Scheel, prohti: brauzamas leetas, drehes un daschdaschadas mahju-leetas Meijumuischâ wairaksohlitajam uhtrupê pahrdohats.

Dandales un Meijumuischas pagasta teefa, 2trâ Juhni 1839. I (L. G.) ††† Dahwe Ginter, pagasta wezzakais. (Nr. 10.) F. Diedrichsohn, pagasta teefas ffrihw.

Zitta fluddinaschana.

Krohna Talsenes muischâ pee Talsenes meesta turp-likkam neween sirgus pahrdohß, bet arri zittus lohpus, kâ gohwis, aitas u. t. j. pr. I

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgâ tanni 19tâ Juhni 1839.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 48½ kap. papihru naudas geldeja	1	—	I pohßs kannepu tappe malkahß ar	—	90
5 — papihru naudas	1	42	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I jauns dahlderis	1	32	I — — flitakas surtes — —	1	80
I puhßs rudsu tappe malkahß ar	1	22	I — tabafa	—	65
I — kweeschu	2	30	I — dselses	—	75
I — meeschu	1	—	I — sweesta	2	80
I — meeschu = putrainu — — —	1	50	I muzza silku, preechu muzzâ — —	8	50
I — ausu	—	65	I — — wihschnu muzzâ — —	9	—
I — kweeschu = miltu	3	30	I — farkanas fahls	6	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	75	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — — —	1	25	I — rupjas baltaß fahls — —	4	70
I — sirnu	1	50	I — smalkas fahls	4	50
I — linnu = sehklas	2	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ malkâ.		
I — kannepu = sehklas	1	25			
I — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas walbischanas pusses: Walbischanas-rahts von Weitler.